

Nr 231.

Av herr **Andersson, Karl Andreas**, och herr **Sundberg**, i anledning av
*Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1931/1932
till undervisningsanstalterna för sjöfart.*

Uti den kungliga propositionen nr 124 angående anslag för budgetåret 1931/1932 till undervisningsanstalterna för sjöfart behandlas uti det propositionen bilagda statsrådsprotokollet jämväl fartygsbefälets praktiska utbildning.

Med tillfredsställelse erfar man, att 1930 års navigationsskolesakkunniga ansett, att den för befälsutbildningen erforderliga segelfartygstjänsten bör kunna ske å fartyg med en storlek av minst 30 bruttoton och att statsrådet och chefen för handelsdepartementet anslutit sig till denna mening. Denna sänkning av storleksgränsen för ifrågavarande segelfartyg från 100 till 30 bruttoton kommer säkerligen att, såsom även av statsrådet och nämnda sakkunniga framhållits, bliva av stor betydelse för rekrytering av fartygsbefäl från fiskarebefolkningen. Det torde vara allmänt erkänt, att såväl marinens som handelsflottans fartyg i stort sett erhålla sitt bästa manskap från landets fiskare. Detta har givetvis sin förklaring däri, att fiskarena från barndomen få vänja sig vid sjömanslivet. Genom deras ständiga arbete på sjön på mindre fartyg få de en alldeles särskild fostran till ett gott sjömansskap. Deras arbete under stränga och ofta svåra förhållanden utbildar hos dem en påpasslighet och rådighet, som den unge mannen knappast får möjlighet att tillägna sig vid vanlig fraktfart. Det lärer sålunda icke kunna betvivlas, att en rekrytering i större omfattning av fartygsbefäl ur fiskarebefolkningens led skulle för handelsflottan utgöra ett värdefullt tillskott.

I ett par avseenden torde emellertid en förtydligande komplettering vara av nöden till vad statsrådet anfört om tjänst å segelfartyg för befälets praktiska utbildning.

Då statsrådet på sidan 88 i statsrådsprotokollet påpekar, att de sakkunniga beträffande den nämnda sänkningen av segelfartygens storlek till 30 bruttoton framhållit bland annat, att såmedelst tillfälle bereddtes även för vår fiskarebefolkningens ungdom att få tillgodoräkna arbetsanställning å större fiskefartyg, som apterats till fraktfartyg och bemannats i hemorten, skulle därav möjligen kunna dragas den slutsatsen, att tjänstgöring å fiskefartyg av sagda storlek skulle kunna tillgodoräknas för praktisk utbildning till fartygsbefäl endast, när dessa fartyg gå i fraktfart. Då detta knappast lär vara avsikten, torde ett uttalande från riksdagens sida böra göras, att tjänstgöring å fiskefartygen ifråga skall kunna tillgodoräknas för nämnda befälsutbildning, även när fartygen gå på fiske. Någon invändning häremot torde så mycket mindre kunna göras, som tjänstgöring å

fiskefartyg, när dessa stora delar av året i alla väder idka fiske t. ex. i Nordsjön och östra Atlanten med försäljning i stor utsträckning av fångsterna i utländska hamnar, torde i hög grad vara ägnad att vänja de unga vid sjömanslivet och giva dem en förstklassig fostran till ett gott sjömannskap.

Fiskeflottans fartyg hava numera i regel jämte segel även motor. Vid fiske på avlägsnare farvatten med fartyg av minst 30 tons bruttodräktighet äro fartygen ibland övervägande segelfartyg och ibland övervägande maskindrivna fartyg. För att undvika oklarhet synes även här ett förtydligande böra göras. För att den nämnda sänkningen av storleksgränsen skall få någon praktisk betydelse för fartygsbefälets rekrytering från fiskarebefolkningen, synes det vara nödvändigt, att tjänst å fiskefartyg av den föreskrivna storleken, som nyttja både segel och motor, godtages såsom tjänst å segelfartyg. Vad ovan anförts om arbetets ombord å fiskefartyg betydelse för utbildning till fartygsbefäl synes starkt tala härför.

Med stöd av det anförda få vi hemställa,

att riksdagen måtte förklara, att tjänstgöring å fiskefartyg försett med segel och motor, vare sig sådant fartyg går på fiske eller fraktfart, skall under i övrigt gällande villkor kunna tillgodoräknas såsom för fartygsbefäls praktiska utbildning föreskriven tjänstgöring å segelfartyg.

Stockholm den 11 mars 1931.

K. A. Andersson.

Axel Sundberg.